Seizoensafsluiting 2019-2020

Eerst het woord aan de voorzitter

Daarna de terugblik van de gidscommissie

Waarde HLSK’ers,

Door de huidige ‘zeer bijzondere omstandigheden’ is ons schaatsseizoen tot een abrupt einde gekomen. We houden ons tijdens het schaatsen altijd ruimschoots aan de 1,5 meter afstand regel, sterker dat vinden we veel te weinig! Maar tijdens de seizoenafsluiting lukt die 1,5 meter afstand niet, dus een normale seizoenafsluiting behoort niet meer tot de mogelijkheden. Vandaar nu even een beknopte terugblik op afgelopen winter.

Het was – ondanks de ook in Scandinavië extreem warme winter – een memorabel schaatsseizoen. Mede dankzij de vindingrijkheid van onze gidsen hebben we toch prima kunnen schaatsen. Veelal aanzienlijk Noordelijker dan anders. Ondanks het feit dat het seizoen half maart ‘opeens op slot’ ging en we bovendien (wederom) niet in Nederland of Duitsland konden schaatsen hebben we toch met elkaar 35.000 kilometer geschaatst. Dat is meer dan ooit in ons 10 jarige bestaan. We hebben dit seizoen zelfs meer kilometers verreden dan de LLK, onze normaal veel grotere ‘zustervereniging’, die nog erg moet wennen aan ‘weekendtrips ver van huis’.

Bovendien bleef het aantal plurrnigs beperkt. Onder deze mail treffen jullie in bijlage 1 het cijfermatig overzicht van onze activiteiten gedurende de afgelopen 10 jaar. Daaruit blijkt onder meer dat we In onze beginjaren op veiligheid duidelijk slechter scoorden dan de LLK en de SSSK, maar dat is inmiddels beslist niet meer het geval. Zie bijvoorbeeld de score bij plurrningverwachting in deze bijlage.

Het is natuurlijk ongepast om in deze voor velen zware tijd over het weer te lopen klagen. Maar toch, de afgelopen winter was het weer in onze streken wederom vreselijk. Eindeloos veel (harde) wind uit het zuidwesten en het neerslagtekort werd succesvol weggewerkt. Sterker we hebben weer meer dan genoeg grondwater. De sombere voorspelling van Gert (onze meteoroloog) tijdens onze seizoenopening is dus meer dan uitgekomen. Bij de volgende seizoenopening krijgt Gert voor straf een spreekverbod, dat gaat vast helpen. In bijlage 2 treffen jullie een overzicht van de ontwikkeling van het gemiddeld aantal Hellmann punten per winter. Het zijn onthutsende cijfers, maar tegelijk een bewijs hoe prettig het is dat we met de HLSK wel op natuurijs kunnen blijven schaatsen.

Toch blijft er ook in Nederland enige hoop, want sinds 20 maart worden we getrakteerd op een krachtige Noordoostenwind en nachtvorst. Op 23 maart werd de laagste temperatuur van deze winter gemeten: - 6,3. Wel een beetje te laat…. Maar volgend seizoen komt de winter vast veel eerder!

Vast staat dat de HLSK op 9 juni tien jaar bestaat. Of ons lustrumfeest op 21 juni in Moddergat door kan gaan…? Laten we hopen dat de Corona situatie dan weer onder controle is. En dat hopen we bovenal voor de vele kwetsbaren in onze samenleving.

Max – voorzitter HLSK

HLSK Statistiek 2011-2020 alle winters

De gele jaren zijn seizoenen met natuurijs in NL

Bijlage 1

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Aantal tochten	130	138	155	147	108	75	67	115	112	123
Aantal deelnemers	672	665	814	717	507	460	336	553	445	577
Gemiddeld aantal deelnemers per tocht	5	5	5	5	5	6	5	5	4	5
Totale tochtlengte	7238	7169	6380	6412	4600	2812	2904	4099	4529	4503
Gemiddelde tochtlengte	56	52	41	44	43	37	43	36	40	37
Totale afstand alle deelnemers	34914	31810	32555	30427	20527	15658	13195	20250	19435	24430
Totaal aantal plurrnings	5	5	12	8	2	8	5	8	9	7
• Bij officiële tocht	4	4	5	0	1	6	2	1	2	5
• tijdens privé tocht	1	1	7	8	1	2	3	7	7	2
Plurrningsverwachting • HLLK p.p.p km • LLK p.p.p km • SSSK p.p.p km p.p.p = per persoon per	 6983 5413 2528	 6362 4973 5862	 2713 12139 5189	 3803 4730 5164	 10264 7173 4527	 1957 7360 3514	 2639 6733 4242	 2531 5895 2065	 2159 11710 4136	 3490 5186 3801

HLSK Statistiek 2011-2020 alleen hororwinters

Hororwinters = zonder natuurijs in NL

	2020	2019			2016	2015	2014
Aantal tochten	130	138			108	75	67
Aantal deelnemers	672	665			507	460	336
Gemiddeld aantal deelnemers per tocht	5	5			5	6	5
Totale tochtlengte	7238	7169			4600	2812	2904
Gemiddelde tochtlengte	56	52			43	37	43
Totale afstand alle deelnemers	34914	31810			20527	15658	13195
Totaal aantal plurrnings	5	5			2	8	5
• Bij officiële tocht	4	4			1	6	2
• tijdens privé tocht	1	1			1	2	3
Plurrningsverwachting							
• HLLK p.p.p km	6983	6362			10264	1957	2639
• LLK p.p.p km	5413	4973			7173	7360	6733
p.p.p = per persoon per							

Bijlage 2 Opwarming van de winters

	Hellmann punten totaal	Gemiddeld aantal Hellmann punten per winter (afgerond)	Schatting gemiddeld aantal schaatsbare dagen per winter
2014-2020 (Dit is een wat rare tijdsperiode, maar geeft helaas wel een goed beeld van de afgelopen jaren…)	103	15	1
2001-2020	737	37	5,5
1981-2000	1343	67	13
1961-1980	1603	80	16
1941-1960	2029	101	21

Wijze van berekenen:

- ***uitgangspunt*** is dat je eerst 3 dagen met min 8 graden s' nachts moet hebben om schaatsbaar ijs te krijgen. Dat 'kost' 12 Hellmann punten.
- Daarna heb je iedere dag ongeveer hetzelfde aantal punten nodig om het nog dunne ijs beter te maken/of goed te houden.
- Uiteraard wat discutabel uitgangspunten, maar als 'gemiddelde' is het een heel redelijk uitgangspunt.

Welkom bij de terugblik van de gidscommissie op het HLSK-seizoen 19/20

HLSK seizoen 2019-2020

Hoogtepunten:

- Twee kandidaat-gidsen afgestudeerd: **JANNY** en **MARC**

GEFELICITEERD

- Meer schaatskilometers met zijn allen gereden dan ooit te voren
- Door zwakke winter nieuw gebied schaatsbaar
- Veel nieuwe meren geschaatst

HLSK seizoen 2019-2020

1. Statistieken

Sentinel foto van 29 februari 2020 van het prachtige meer Amungen,
waar dit seizoen zo vaak op kon worden geschaatst

Aantal deelnemers

	17-18	18-19	19-20
Rijdend	**127**	**141**	**126**
Niet rijdend	10	10	13
Supporter	10	8	8
Wachtlijst	0	17	26
Totaal	**147**	**176**	**173**
Man	87 rijdend	99 rijdend	88 rijdend
Vrouw	40 rijdend	42 rijdend	38 rijdend
Totaal ♀/♂ %	31/69%	30/70%	30/70%
Mee met HLSK Unieke personen	73 (23♀ 50♂)	60 (17♀ 43♂)	50 (14♀ 36♂)
Mee privé Unieke personen	59 (16♀ 43♂)	36 (9♀ 43♂)	28 (8♀ 20♂)

Wat opvalt is de teruggang in rijdende deelnemers, van 141 naar 126. Gelukkig hebben er minder vrouwen dan mannen afgehaakt: 4 om 11. Deelnemersstop had niet gehoeven.

Van die 126 rijdende deelnemers hebben er 53 met de HLSK of privé op het ijs gestaan. Want de 28 unieke privéschaatsers waren op 3 na ook in clubtochten actief

Aantal tochten, zowel clubtochten als privétochten

lichte achteruitgang ten opzichte van 18/19 maar als seizoen 19/20 niet zo plotseling was geëindigd waren we nagenoeg gelijk uitgekomen.

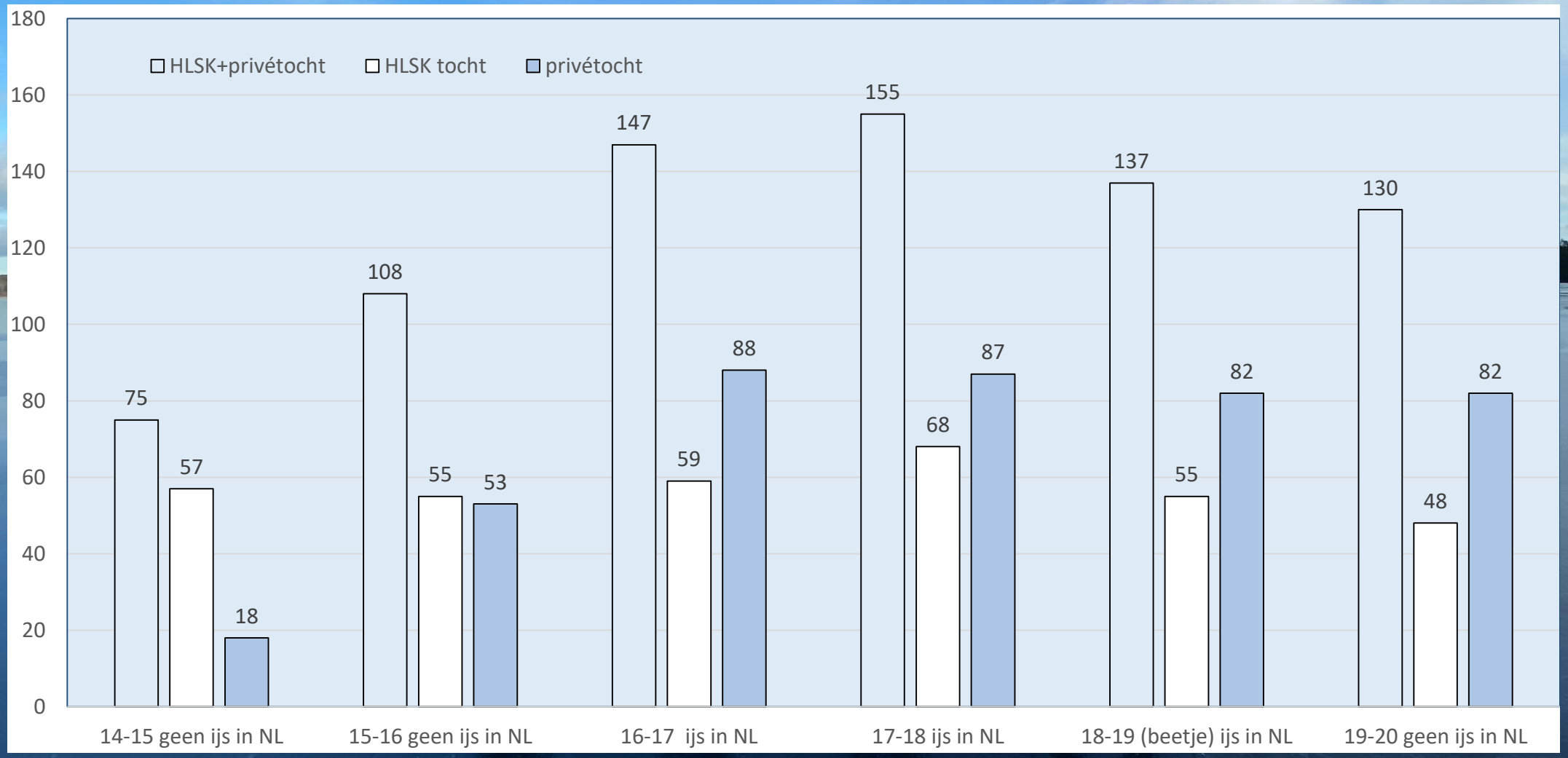

onderscheid clubtocht/privétocht

clubtocht	privétocht
Een HLSK clubtocht wordt georganiseerd door twee gecertificeerde HLSK gidsen of één gecertificeerde HLSK gids en een aspirant-gids (in opleiding). Voor een eendaagse tocht die geen deel uitmaakt van een meerdaagse trip is één gecertificeerde gids voldoende. Een clubtocht voldoet verder aan alle voorwaarden voor tochtcertificatie uit het HLSK Veiligheidsreglement, die hier is te vinden: https://hlsk.nl/wp-content/uploads/2019/02/181028_tochtcertificatie_v17.pdf	Onder het tabblad 'georganiseerde tochten' vind je zowel clubtochten als privétochten. Maar als het gaat om een privétocht, staat deze tekst onder de uitnodiging: **Denk eraan dat dit een privé-tocht betreft** Deze privé-tocht staat niet onder toezicht van een bij Skridskonät aangesloten club. Er is geen garantie dat aan de veiligheidsmaatregelen van een club wordt voldaan. Het betreft een privé-initiatief waarbij degene die de tocht heeft aangekondigd niet als officiële gids optreedt, zelfs al is hij/zij een geregistreerde gids van een bij Skridskonät aangesloten club.

Privétochten vallen buiten de HLSK
de HLSK bemoeit zich er niet mee

HLSK clubtocht = veiligheid	Privétocht = vrijheid
Gidsen en deelnemers richten zich altijd op de veiligheid van de clubtocht. Bijvoorbeeld: • Bij twijfel wordt iets niet gedaan in plaats van wel • Tweede gids heeft veto als eerste gids aan het pushen is • Deelnemers worden niet stukgereden • Clubtocht met vrienden blijft een clubtocht. • Wat tijdens privetochten gebeurt, wordt niet de norm voor clubtochten	Natuurijsschaatsers zijn doorgaans vrijheidslievende outdoor-mensen, die zich de wet niet graag laten voorschrijven. Daar is niets mis mee. De HLSK is er niet om mensen vrijheid te ontnemen. Zij biedt op Skridskonät ruimte om schaatsvrienden te vinden. Maar daar houdt het mee op. De HLSK bemoeit zich niet met wat vrienden doen. Ook niet als ze afspraken overtreden die voor clubtochten wel gelden, zoals de groepsgrootte, het meenemen van niet-HLSK deelnemers of het schaatsen in het donker. Wat Rob doet tijdens privetochten, is geen norm voor clubtochten.

Hierna gaat het alleen nog over HLSK clubtochten, tenzij anders vermeld

HLSK-clubtochten en kilometers

Onderdeel	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Aantal	55	59	68	55	48
Niveau	II - 0 III - 46 IV - 8	II - 0 III - 43 IV - 15	II - 0 III - 48 IV - 19	I – 3 II – 4 III – 40 IV – 8	I – 3 II – 3 III – 35 IV - 7
Km totaal	2.400	2.998	2.886	3.003	2.861
Km gemiddeld per tocht	44	51	42	55: I-105 II-60 III-53 IV-41	60: I-114 II-82 III-56 IV-44
Km totaal alle Deelnemers	12.969	16.543	18.646	18.927	**19.473**
Gemiddelde groepsgrootte	6	6	7	6	7

Seizoen 19/20 is in aantal clubtochten licht achtergebleven bij 18/19

Maar we hebben meer deelnemerskilometers dan ooit gemaakt: 19.473.
Dat is te danken aan het hoge gemiddelde van 60 km per HLSK-tocht en aan het relatief hoge gemiddelde aantal deelnemers per tocht: 7

HLSK, LLK en SSSK clubtochten, seizoen 19/20 (tot en met 10-4-2020), nauwelijks ijs rond Linköping en Stockholm

Onderdeel	HLSK 150 leden	LLK 1800 leden	SSSK 9300 leden
Aantal clubtochten	48	30	333
Aantal km's totaal	2.861	1.248	12.370
Gem. afstand per dagtocht	60	42	37
Totaal afstand deelnemers	19.473	8.147	124.606
Gemiddelde groepsgrootte	7	7	11
Aantal plurrnings	4	1	35
Plurrningsverwachting per groep in kilometers	715	1.248	353
Plurrningsverwachting per groep in aantal tochten	12	30	10

Het is voor het eerst in de geschiedenis dat de HLSK meer clubtochten heeft georganiseerd dan de LLK.

De SSSK is ongeveer half zo actief geweest als in seizoen 18/19.

Conclusie: de Zweedse clubs moeten nog erg wennen aan de noodzaak om meerdaagse trips te organiseren

Hoe actief waren de HLSK gidsen en deelnemers vergeleken met die van de Zweedse clubs in 19/20? Deze cijfers zijn t/m 10-4-2020 en <u>inclusief privétochten</u>

Club Ledenaantal (2018)	HLSK 150	LLK 1800	BSK 450	SLK 650	GLSK 2000	SIK 1000	SSSK 9300
Totaal aantal isobs	259	385	181	588	381	163	3108
Totaal aantal tochtrapporten	130	109	33	168	88	52	1161
Aantal isobs per lid	1.52	0.20	0.27	0.82	0.24	0.17	0.32
Aantal tochtrapporten per lid	0.76	0.06	0.05	0.24	0.06	0.05	0.11

Ook hier zien we dat onze deelnemers en gidsen gewend zijn aan naar het ijs toegaan.

De meeste Zweedse clubs weten nog niet hoe ze efficiënte meerdaagse trips moeten organiseren.

HLSK seizoen 2019-2020

2. Veiligheid

Sentinel foto van 29 februari 2020 van het prachtige meer Amungen,
waar dit seizoen zo vaak op kon worden geschaatst

Plurrnings in HLSK clubtochten

Onderdeel	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Aantal	1	0	5	4	4
P-verwachting per deelnemer in km's	12.969	>16.543	3.729	4.732	4.868
P-verwachting per deelnemer in tochten	295	>?	89	86	81
P-verwachting per groep in km's	2.400	>2.998	577	751	715
P-verwachting per groep in tochten	55	>59	14	14	12

Stabiele cijfers en geen grote incidenten.

Alle plurrnings betroffen de voorste schaatser, iedereen kwam snel en makkelijk weer op het ijs.

Wie plurrt in HLSK tochten?

seizoen	gids (voorop)	andere deelnemer
13-14	2	0
14-15	4	2 (Mjøsa incident)
15-16	1	0
16-17	0	0
17-18	5	0
18/19	2	2 (bij steiger bij het verlaten van het ijs)
19/20	2	2 (voorop rijdende ijsvos)

Van de 22 plurrnings sinds seizoen 13/14 was het 18 keer de eerste schaatser die plurrde, dat is 82%.

Plurrnings en ongelukken in HLSK clubtochten in seizoen 19/20

	plurrnings	ongelukken
totaal	4	1
oorzaak	i. 1 – dun ijs bij uitstroom ii. 1 – gemiste ijsgrens bij stenen iii. 1 – bij oversteken råk iv. 1 – gemiste ijsgrens in duisternis	tweede schaatser (gids) valt in glasis, zat te dicht op voorste schaatser (ijsvos), die net op tijd kon wegdraaien
ernst	i t/m iii geen bijzonder risico, iv - schaatsen in schemer/donker verhoogt het risico navenant, vereist extra risicobeperking	fors aantal snijwonden in neus en gezicht, hechtingen en ziekenhuisbezoek nodig

Veiligheid: wat viel dit seizoen op?

clubtocht vs. privétocht	Grens tussen clubtocht en privétocht leek te vervagen. Wat in een privétocht gebeurt is niet de norm voor een clubtocht , zoals bijv. in het donker schaatsen
km-honger/ambitie	Vergroot het risico dat zwaksten in de groep boven hun macht gaan, dat is gevaarlijk; oplettendheid en inbreng laatste man geboden, luister daar naar
2e te dicht op de 1e	Risico: allebei er in, of 1e kan nog net wegdraaien, maar 2e plurrt of valt in överis/glasis; hou als 2e normale afstand, ook als 1e ijsvos is
2e en volgenden te dicht op elkaar	Risico bij/op valpartijen (torrsprickor zie je niet), maak bij harde tegenwind zo nodig meerdere groepjes met sterksten voorop en het voorste groepje nooit meer dan 2, van wie 1 gids
tunnelvisie	Doe de risicoanalyse, ook na een pauze, plurrning of weigerende 2e gids, zorg dat iedereen wordt gehoord, geef ruimte aan tegenspraak, denk aan het vetorecht van de 2e gids
druk vanuit de groep	Hoor de groep, maar beslis als gidskoppel, zonder je zo nodig even af voor overleg
uitrusting	Blijf alert op volledigheid van de uitrusting; laat bij twijfel een droogzak uitpakken; uitrusting ondeugdelijk en niet op te lossen = niet schaatsen
vermoeidheid gids	Wissel tijdig de koppositie met de tweede gids, ken je grenzen en beperkingen
doorschaatsen na plurrning	Standaard reactie van geplurrde is: ik kan doorschaatsen. Tweede gids moet erop staan dat er omgekleed wordt zodra het kan. Je weet niet van tevoren of doorschaatsen gaat lukken.

De zomer van 2020

- Lustrumviering (hoe gaat dat lopen met corona?)
- Uitnodigen van nieuwe aspirant-gidsen voor de start van de nieuwe gidsopleiding
- Werkconferentie: verder vormgeven Permanente Opleiding Deelnemers door de deelnemerscommissie
- Standaardiseren van topo apps op de mobiele telefoons + uitbreiden/completeren HLSK kaartenbakken (Noorwegen, Finland, noordwaarts in Zweden)
- Plurrningsoefening in buitenwater
- Uitrusting checken, met name reddingslijn en droogzak met inhoud
- Aanwijzen van commissie voor fysieke voorbereiding seizoen, trip, dagtocht.
- Aanwijzen van commissie voor EHBO. Standpunt gidscommissie: EHBO niet bij gidsen neerleggen